

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCIProjekt współfinansowany przez
Unię Europejską w ramach
Europejskiego Funduszu
Społecznego**UNIA EUROPEJSKA**
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Radiochemia środowiska		13.3.0871	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Katedra Chemii i Radiochemii Środowiska			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	pierwszego stopnia
Wydział Matematyki, Fizyki i Informatyki	Bezpieczeństwo jądrowe i ochrona radiologiczna	forma	stacjonarne
		moduł	wszystkie
		specjalnościowy	wszystkie
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
prof. dr hab. Bogdan Skwarzec; prof. UG, dr hab. Alicja Boryło; dr Grzegorz Olszewski; prof. UG, dr hab. Dagmara Strumińska-Parulska			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		5	
Wykład, Ćw. audytoryjne, Ćw. laboratoryjne		75 godzin zajęć na uczelni (30 godz. wykładu, 15 godz. ćwiczeń audytoryjnych oraz 30 godz. ćwiczeń laboratoryjnych)	
Sposób realizacji zajęć		5 godzin konsultacji	
zajęcia w sali dydaktycznej		30 godzin przygotowanie do ćwiczeń oraz sprawozdań	
Liczba godzin		15 godzin przygotowanie do egzaminu.	
Wykład: 30 godz., Ćw. laboratoryjne: 30 godz., Ćw. audytoryjne: 15 godz.		Razem: 125 godzin	
Termin realizacji przedmiotu			
2020/2021 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
obowiązkowy		polski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
<ul style="list-style-type: none"> - Rozwiązywanie zadań - Wykonywanie doświadczeń - Wykład problemowy - Wykład z prezentacją multimedialną 		Sposób zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - Zaliczenie na ocenę - Egzamin 	
		Formy zaliczenia	
		<ul style="list-style-type: none"> - egzamin ustny - egzamin pisemny z pytaniami (zadaniami) otwartymi - kolokwium 	
		Podstawowe kryteria oceny	
		pozytywna ocena z zaliczenia pisemnego składającego się z 30,40 pytań otwartych obejmujących zagadnienia wymienione w treściach programowych wykładu zaliczenie ustne – uzupełnienie zaliczenia pisemnego, ale tylko dla tych studentów, którzy uzyskali z zaliczenia pisemnego 40,50% punktów możliwych do otrzymania	
Sposób weryfikacji założonych efektów kształcenia			
Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi			
A. Wymagania formalne			
chemia ogólna, analityczna, fizyka			
B. Wymagania wstępne			
chemia ogólna, analityczna, fizyka			

Cele kształcenia	
zapoznanie studentów z wszystkimi zagadnieniami wymienionymi w treściach programowych wykładu,	
Treści programowe	
<p>A. Problematyka wykładu: Promieniotwórczość naturalna i sztuczna. Samorzutne przemiany jądrowe. Teoria a-b-g syntezy pierwiastków chemicznych. Wpływ promieniotwórczości na rozwój i ewolucję życia na Ziemi. Pochodzenie i występowanie pierwiastków promieniotwórczych w przyrodzie. Aktywność promieniotwórcza i jej jednostki. Ciepło radiologiczne Ziemi. Metody radiometryczne w analizie radiochemicznej. Oddziaływanie promieniowania jonizującego z materią. Procesy radiacyjne i radioliza. Dozymetria, dawki radiacyjne i ich jednostki. Wpływ małych dawek promieniowania jonizującego na człowieka. Normy ochrony radiologicznej. Geochronologia izotopowa. Zastosowanie pierwiastków promieniotwórczych w nauce, technice i medycynie. Pochodzenie sztucznych pierwiastków promieniotwórczych w środowisku. Katastrofy elektrowni jądrowych w Czarnobylu i Fukushima oraz ich skutki dla środowiska. Odpady radioaktywne i sposoby ich unieszkodliwiania.</p>	
Wykaz literatury	
<p>A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć (zdania egzaminu): B. Skwarzec, Radiochemia środowiska i ochrona radiologiczna, Wydawnictwo DJ s.c, Gdańska, 2002 W. Szymański, Chemia jądrowa, PWN, Warszawa 1996 J. Sobkowski i M. Jelińska-Każmierczuk, Chemia jądrowa, Wydawnictwo Adamantan, Warszawa, 2006 A. Czerwiński, Chemia jądrowa i promieniotwórczość, Oficyna Edukacyjna Krzysztof Pazdro, Warszawa 1998</p>	
Kierunkowe efekty kształcenia	Wiedza
<p>K_W01 ma ogólną wiedzę w zakresie podstawowych koncepcji oraz zasad fizyki i chemii jądrowej, rozumie ich historyczny rozwój i znaczenie nie tylko dla bezpieczeństwa jądrowego i ochrony radiologicznej, ale i dla poznania współczesnego świata</p> <p>K_W05 posiada wiedzę o elementarnych składnikach materii</p> <p>i rodzajach fundamentalnych oddziaływań między nimi, o przejawach tych oddziaływań w zjawiskach zachodzących w różnych skalach od subatomowej, zna związane z tymi zjawiskami skale czasu i energii</p> <p>K_W06 zna podstawowe metody obliczeniowe stosowane do rozwiązywania typowych problemów z zakresu ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego</p> <p>K_W07 zna budowę i podstawowe zasady działania aparatury naukowej stosowanej w ochronie radiologicznej i mającej na celu zapewnienie bezpieczeństwa jądrowego</p> <p>K_U01 potrafi sformułować podstawowe prawa fizyki i chemii używając formalizmu matematycznego</p> <p>K_U03 potrafi wykorzystać formalizm fizyki i chemii do opisu zjawisk w mikroświecie</p> <p>K_U04 potrafi posługiwać się aparatem matematycznym i informatycznym do analizy i rozwiązywania problemów z zakresu ochrony radiologicznej i bezpieczeństwa jądrowego</p>	<p>zna i rozumie podstawowe pojęcia związane z budową jądra atomowego, cząstek elementarnych i procesów zachodzących w jądrze,</p> <p>rozumie rodzaje przemian jądrowych i posiada wiedzę o metodach radiometrycznych stosowanych w radiochemii,</p> <p>rozumie znaczenie promieniotwórczości w syntezie pierwiastków chemicznych, oraz rozwoju i ewolucji życia na Ziemi,</p> <p>zna wpływ procesów radiolizy wody na zdrowie i życie człowieka,</p> <p>posiada wiedzę o genetycznych i somatycznych skutkach napromieniowania organizmu człowieka,</p> <p>zna fizyczne, chemiczne i biologiczne stadia choroby popromiennej,</p> <p>zna poglądy na temat wpływu małych dawek promieniowania na człowieka,</p> <p>zna podstawowe normy ochrony radiologicznej,</p> <p>posiada wiedzę o naturalnych i sztucznych pierwiastkach promieniotwórczych i ich występowaniu w przyrodzie,</p> <p>zna pojęcie dawki radiacyjnej i odróżnia jej rodzaje oraz jednostki,</p> <p>posiada wiedzę na temat zastosowania izotopów promieniotwórczych do datowania wieku skał, skamielin i szczątków organicznych,</p> <p>posiada wiedzę o stosowaniu radionuklidów w nauce, technice i medycynie,</p> <p>rozumie dylematy związane z rozwojem energetyki jądrowej,</p> <p>posiada wiedzę o skutkach dla środowiska katastrof w elektrowniach jądrowych w Czarnobylu i Fukushima.</p> <p>zna sposoby unieszkodliwiania odpadów radioaktywnych</p>
	Umiejętności
	<p>rozpoznaje i rozumie podstawowe pojęcia z radiochemii i radiologii,</p> <p>rozpoznaje najważniejsze naturalne i sztuczne radionuklidy zawarte w przyrodzie, ma świadomość znaczenia naturalnej promieniotwórczości w życiu człowieka,</p> <p>umie obliczać aktywność izotopów promieniotwórczych oraz wielkość dawek radiacyjnych,</p> <p>umie przygotować rozcieńczenie izotopowe,</p> <p>umie ocenić skutki napromieniowania narządów i organizmu człowieka,</p> <p>stosuje normy ochrony radiologicznej podczas pracy z substancjami promieniotwórczymi,</p> <p>potrafi ocenić metody radioizotopowe stosowane w geochronologii izotopowej,</p> <p>posiada umiejętność oceny skutków napromieniowania w medycynie nuklearnej do celów diagnostycznych i terapeutycznych,</p> <p>potrafi ocenić wielkość skażenia radioaktywnego na tle innych zagrożeń środowiskowych,</p> <p>11. potrafi ocenić wady i zalety rozwoju energetyki jądrowej.</p>
	Kompetencje społeczne (postawy)
	<p>rozumie potrzebę dalszego kształcenia się w zakresie radiochemii i radiologii,</p> <p>rozwiewa społeczne obawy związane ze stosowaniem substancji</p>

promieniotwórczych,
uświadamia społeczeństwo o wpływie promieniotwórczości na życie człowieka,
przedstawia sposoby zmniejszania naturalnych dawek promieniowania
wynikających z obecności radionuklidów w powietrzu, żywności i materiałach
budowlanych,
wykazuje kreatywność w stosowaniu izotopów promieniotwórczych w życiu i
rozwoju człowieka,
zachowuje ostrożność w obchodzeniu się z substancjami radioaktywnymi.

Kontakt

Bogdan.Skwarzec@ug.edu.pl